

Αθήνα, 06/03/2025
Αρ. Πρωτ.: 12903

Προς
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Υπηρεσία Συντονισμού
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση **3273** του κ. Κυριάκου Βελόπουλου για την «Αποζημίωση των κατοίκων των περιοχών της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας που πλήττονται από τις εργασίες του έργου «Αγωγός Υψηλής Πίεσης προς τη Δυτική Μακεδονία».

Σχετ. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/16277/425 με Α.Π. αποστολέα **3273**.

Αξιότιμοι Κύριοι,

Σε συνέχεια της αναφοράς με αριθμό πρωτοκόλλου **3273** του κ. Βελόπουλου Κυριάκου, Προέδρου του Κόμματος Ελληνική Λύση, Βουλευτή Β3'Νοτίου Τομέα Αθηνών, προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τον κ. Υπουργό Οικονομικών που διαβιβάστηκε στην εταιρεία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.» με το με ημερομηνία **12/02/2025** ηλεκτρονικό μήνυμα του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων του

Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σημειώνονται τα εξής:

Η κατασκευή του αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης Δυτικής Μακεδονίας ολοκληρώνεται σύντομα από τον ΔΕΣΦΑ και θα τεθεί σε λειτουργία εντός του **2025**. Το έργο της επέκτασης του δικτύου φυσικού αερίου στη Δυτική Μακεδονία είναι ζωτικής σημασίας για την περιοχή, καθώς ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια, μειώνει το κόστος ενέργειας και δημιουργεί προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά την ενημέρωση των κατοίκων των περιοχών που επηρεάζονται από τη διέλευση του αγωγού, αυτή πραγματοποιήθηκε μέσω αναρτήσεων, τοπικών ενημερώσεων και δελτίων τύπου ήδη από το **2021** και πριν από την έναρξη των εργασιών το **2023**.

Σε σχέση με τις αποζημιώσεις, επισημαίνεται ότι αυτές καταβάλλονται από τον ΔΕΣΦΑ –και όχι από τον ανάδοχο κατασκευής– και περιλαμβάνουν:

- ο Αποζημίωση γης, ύψους **25%** της αγοραίας αξίας.
- ο Αποζημίωση επικειμένων, που καλύπτει **100%** της αξίας δέντρων και κατασκευών.
- ο Αποζημίωση ηρτημένης εσοδείας, για την απώλεια σοδειάς.

Η καταβολή των αποζημιώσεων ξεκίνησε στα τέλη του **2023** και συνεχίζεται, ενώ ειδικά η αποζημίωση για την ηρτημένη εσοδεία καταβάλλεται τμηματικά από τις αρχές του **2024**.

Ο αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου Δυτικής Μακεδονίας είναι ένα έργο ορόσημο που θα διασφαλίσει την ενεργειακή αυτάρκεια της Δυτικής Μακεδονίας, θα ενδυναμώσει την ανταγωνιστικότητα των τοπικών βιομηχανιών, θα προσελκύσει νέες επενδύσεις και θα δημιουργήσει προοπτικές ανάπτυξης για την περιοχή. Επιπλέον, η χρήση φυσικού αερίου ως καθαρότερης μορφής ενέργειας θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Δυτικής Μακεδονίας, στηρίζοντας τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό μοντέλο.

Περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία και τους όρους αποζημίωσης και καταβολής αποζημιώσεων που ακολουθήθηκαν από τον ΔΕΣΦΑ μπορείτε να βρείτε παρακάτω:

Οι Αγωγοί Φυσικού Αερίου Υψηλής Πίεσης κατασκευάζονται από το ΔΕΣΦΑ Α.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1929/91 και του άρθρου 19 του Ν. 2081/92, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 14 (παράγ. 6) του Ν. 2289/95 (ΦΕΚ 27/Α/08.02.1995) και με το άρθρο 16 του Ν.3335/2005 (ΦΕΚ 95/Α/20.04.2005), καθώς επίσης και με τις διατάξεις του άρθρου 7 (περί της σύστασης του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.) του Νόμου 3428/2005 (ΦΕΚ 313/Α/27.12.2005), του άρθρου 29 (περί Ρυθμίσεων για τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.) του Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8/Α/28.01.2009) και των άρθρων 67,68 και 154 του Ν.4001/2011(ΦΕΚ 179/Α/22.08.2011) «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για έρευνα, παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις».

Οι αποζημιώσεις οι οποίες καταβάλλονται από τον ΔΕΣΦΑ, σύμφωνα με τη νομοθεσία, , χωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

1. Αποζημίωσης Γης για την Ζώνη Εργασίας, που αντιστοιχεί στο **25%** της Αγοραίας Αξίας της Γης (άρθρο 4 του νόμου **1929/91**, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα)
2. Αποζημίωση Επικειμένων, συνισταμένη στην πλήρη αποζημίωση οποιασδήποτε ζημίας ή φθοράς, που έχουν υποστεί κτίσματα, δέντρα, φυτά και κάθε φύσης εγκαταστάσεις επί των ακινήτων
3. Αποζημίωση Ηρτημένης Εσοδείας, που αφορά στην απώλεια της σοδειάς κατά την περίοδο κατασκευής

Διαδικασία αποζημιώσεων Γης & Επικειμένων (1&2):

Έκδοση Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ)/ (Πράξη Εγκατάστασης), με την οποία ορίζεται η διαδρομή και εγκατάσταση του Αγωγού Φυσικού Αερίου, που συνοδεύεται από κτηματολογικά διαγράμματα και πίνακες.

Έκδοση Απόφασης Περιφερειάρχη σύμφωνα με τις διατάξεις της παράγ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 1929/91, της παράγ. 6 του άρθρου 14 του Ν. 2289/95, του άρθρου 16 του Ν. 3335/2005, του άρθρου 7 του Ν. 3428/2005, του άρθρου 29 του Ν. 3734/2009 και των άρθρων 67, 68 και 154 του Ν. 4001/2011) που καθορίζει την αξία των θιγόμενων ακινήτων καθώς και των επικειμένων (μοναδιαίων τιμών) που αναγράφονται στον κτηματολογικό πίνακα για την αποζημίωση των ιδιοκτητών.

Η παραπάνω Απόφαση Περιφερειάρχη εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, που συστήνεται από τον Περιφερειάρχη για το σκοπό. **Στην Επιτροπή συνήθως συμμετέχουν εκπρόσωποι της αρμόδιας Οικονομικής Υπηρεσίας (ΔΟΥ) και υπάλληλοι της Περιφέρειας με ενδεικτικές ειδικότητες Μηχανικού, Γεωπόνου, Δασολόγου κλπ.**

Έκδοση Απόφασης Περιφερειάρχη, που ορίζει το συνολικό ποσό αποζημιώσεων σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

Κατάθεση από τον ΔΕΣΦΑ στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων του συνολικού ποσού αποζημιώσεων.

Αίτηση από το δικαιούχο στο αρμόδιο Πρωτοδικείο για έκδοση Απόφασης Αναγνώρισεως Δικαιούχου Αποζημιώσεων, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Ν. 2882/2001).

Απόδοση της αποζημίωσης στο δικαιούχο από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων.

Προσφυγή των δικαιούχων (σε περίπτωση μη ικανοποίησης τους από την καθορισθείσα τιμή μονάδος), για αύξηση της αποζημίωσης, κατά της απόφασης του οικείου Περιφερειάρχη, που καθορίζει την αξία των θιγόμενων ακινήτων καθώς και των επικειμένων, ενώπιον του αρμοδίου κατά τόπο Μονομελούς Πρωτοδικείου.

Η παρακατάθεση του συνολικού ποσού αποζημιώσεων από τον ΔΕΣΦΑ στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων για το συγκεκριμένο έργο του αγωγού φυσικού αερίου Δυτικής Μακεδονίας, πραγματοποιήθηκε με πέντε (5) Γραμμάτια Συστάσεως Παρακαταθηκών τα οποία εκδόθηκαν από 28/06/2023 έως 26/07/2023.

Διαδικασία αποζημιώσεων για Ηρτημένη Εσοδεία (3):

Η αποζημίωση για την καταστροφή της ηρτημένης εσοδείας κατατίθεται από τον ΔΕΣΦΑ απευθείας στους καλλιεργητές μετά από την είσοδο των μηχανημάτων στις θιγόμενες εκτάσεις και κατόπιν της έκδοσης της σχετικής Απόφασης Περιφερειάρχη.

Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται με Απόφαση Περιφερειάρχη, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής που συστήνεται από τον Περιφερειάρχη για το σκοπό αυτό.

Η Επιτροπή αυτή έχει υποχρέωση να καταγράφει το μέγεθος της ζημίας της ηρτημένης εσοδείας κατά την εκτέλεση του Έργου σε κάθε θιγόμενη έκταση.

Κατά την είσοδο των μηχανημάτων σε κάθε ιδιοκτησία, οι δικαιούχοι πρέπει να συμπληρώσουν την Ειδική Αίτηση προς το ΔΕΣΦΑ Α.Ε. για την αποζημίωση λόγω καταστροφής της ηρτημένης εσοδείας των εκτάσεών τους και να την υποβάλουν στον ΔΕΣΦΑ Α.Ε.

Οι παραπάνω διαδικασίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και όπως καθίσταται σαφές, τόσο ο καθορισμός των δικαιούχων όσο και των αποζημιώσεων δεν εναπόκειται στη δικαιοδοσία του ΔΕΣΦΑ.

Ασφαλώς, όπως ο νόμος ορίζει, οι ιδιοκτήτες που έχουν αντιρρήσεις επί των εκδιδόμενων διοικητικών πράξεων των αρμοδίων Αρχών, δύνανται να απευθύνονται σε αυτές για την ενάσκηση κάθε νομίμου δικαιώματός τους.

Συγκεκριμένα, με τις υπ' αρ. πρωτ. ΔΕΣΦΑ 142331/04.08.2022 & 179/09.09.2022 Επιστολές ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ αιτήθηκε από τους κάτωθι αρμόδιους φορείς:

- Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας
 - ο Κτηματική Υπηρεσία Κοζάνης
 - ο Κτηματική Υπηρεσία Φλώρινας
- Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας
 - ο Κτηματική Υπηρεσία Ημαθίας
 - ο Κτηματική Υπηρεσία Πέλλας

και σύμφωνα με τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ήτοι τέσσερις (4) Πράξεις Εγκατάστασης Αγωγού Φ.Α. (ΦΕΚ Β 3530/08.07.2022, ΦΕΚ Β 3539/08.07.2022 & ΦΕΚ Β 3664/13.07.2022, ΦΕΚ Β 3745/18.07.2022) τη συγκρότηση ειδικής επιτροπής εμπειρογνομόνων.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, οι Περιφέρειες προχώρησαν σε τμηματική έκδοση Αποφάσεων Καταβολής Χρηματικής Αποζημίωσης από τα τέλη του 2023, διαδικασία η οποία είναι ακόμα σε εξέλιξη και βαίνει προς ολοκλήρωση. Αντιστοίχως, η τμηματική καταβολή των αποζημιώσεων ηρτημένης εσοδείας από πλευράς ΔΕΣΦΑ, πραγματοποιείται από τις αρχές του 2024 και αμέσως μετά την έκδοση των ανωτέρω Αποφάσεων.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (ΔΕΣΦΑ) ΚΑΙ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Οι ενημερώσεις που έχει πραγματοποιήσει τόσο ο ΔΕΣΦΑ όσο και ο Ανάδοχος Κατασκευής προς το κοινό, τους θιγόμενους ιδιοκτήτες και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν γίνει στις παρακάτω φάσεις του έργου:

A. Ενημέρωση στη φάση της κτηματογράφησης

Κατά τη φάση της κτηματογράφησης, από το έτος **2021** πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες αναρτήσεις με τοιχοκόλληση στους εμπλεκόμενους Δήμους και Τοπικές Κοινότητες για την ενημέρωση των θιγόμενων ιδιοκτητών. Παράλληλα, οργανώθηκαν πολλαπλές ενημερώσεις σε επίπεδο Δήμων και Τοπικών Κοινοτήτων.

Επιπλέον, ο αρμόδιος Μελετητής ορισμένος από τον ΔΕΣΦΑ είχε δημιουργήσει γραφεία κτηματογράφησης ώστε οι θιγόμενοι να δηλώνουν τις ιδιοκτησίες τους και τα ακριβή στοιχεία αυτών, προκειμένου να συμπεριληφθούν στην μετέπειτα διαδικασία αποζημίωσης.

B. Ενημέρωση πριν την έναρξη των εργασιών

Κατόπιν της έκδοσης των Πράξεων Εγκατάστασης Αγωγού Φ.Α. (ΦΕΚ Β **3530/08.07.2022**, ΦΕΚ Β **3539/08.07.2022**, ΦΕΚ Β **3664/13.07.2022** & ΦΕΚ Β **3745/18.07.2022**) και από τον Ιανουάριο του **2023**, πραγματοποιήθηκαν οι δεύτερες αναρτήσεις και ορίσθηκαν τοπικές ενημερώσεις από τον ΔΕΣΦΑ με θέμα: «Ενημέρωση από τη ΔΕΣΦΑ Α.Ε και τον Ανάδοχο Κατασκευής για την έναρξη της κατασκευής του Αγωγού Φυσικού Αερίου Υψηλής Πίεσης Δυτικής Μακεδονίας».

Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ προχώρησε σε πολλαπλές δημοσιεύσεις δελτίων τύπου στον τοπικό τύπο για την ευρύτερη γνωστοποίηση των ανωτέρω καλεσμάτων /ενημερώσεων.

Γ. Ενημερώσεις από τον Ανάδοχο Κατασκευής

Η Κατασκευή του Αγωγού Φυσικού Αερίου του ΔΕΣΦΑ προς Δυτική Μακεδονία, ανατέθηκε στην κοινοπραξία εταιριών “PROMETHEUS GAS S.M.S.A.-DAMCO ENERGY S.A.” με κύριο Υπεργολάβο Κατασκευής την εταιρία “AVAX S.A.”. Κατόπιν της κινητοποίησης του Εργοταξίου τον Ιανουάριο **2023**, και παράλληλα με τις ενημερώσεις του ΔΕΣΦΑ, εκπρόσωποι του Αναδόχου Κατασκευής, κάλεσαν σε πολλαπλές συγκεντρώσεις, τους θιγόμενους των τοπικών κοινοτήτων για περαιτέρω ενημέρωση, για την έναρξη των εργασιών στην περιοχή και για την υπογραφή πρωτοκόλλων εισόδου.

Αναλυτικότερα, το πρωτόκολλο εισόδου καταρτίζεται μεταξύ Αναδόχου του Έργου και του Εκπροσώπου ΔΕΣΦΑ σε συνεργασία με τον Ιδιοκτήτη ή/και τον χρήστη της Γης, και αναφέρει τις εγκαταστάσεις που πρέπει να παρέχονται και/ή να διατηρούνται κατά την περίοδο κατασκευής και την τοποθεσία, εάν είναι γνωστό, τυχόν αποχετεύσεων, καλωδίων κ.λπ. που εμπλέκονται με την διαδρομή του αγωγού.

Ο Ανάδοχος πραγματοποιεί φωτογραφική καταγραφή της κατάστασης του οικοπέδου κατά μήκος της περιοχής των εργασιών εγκατάστασης του αγωγού.

Επιπροσθέτως εάν χρειαστεί και συμφωνηθεί, κατά την περίοδο κατασκευής, ο Ανάδοχος θα εγκαταστήσει προσωρινές εγκαταστάσεις για τους ιδιοκτήτες γης.

Τέλος, ο Ανάδοχος του Έργου υποχρεούται, σύμφωνα με τις Διαδικασίες του Έργου, να αποκαταστήσει μόνιμα όλους τους χώρους εργασίας προς ικανοποίηση του ΔΕΣΦΑ. Η αποκατάσταση αυτή θα πρέπει να ικανοποιεί και τους ιδιοκτήτες γης ή/και τις τυχόν αρμόδιες αρχές. Με την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασης ο Ανάδοχος υποβάλλει στον ΔΕΣΦΑ τα **Πρωτόκολλα Εξόδου/Αποκατάστασης** υπογεγραμμένα από τους αντίστοιχους ιδιοκτήτες/αρχές που πιστοποιούν ότι η αποκατάσταση έγινε κατά τρόπο ικανοποιητικό (συμπεριλαμβανομένων αγροτικών ακινήτων, δρόμων, σιδηροδρομικών γραμμών, ρεμάτων κ.λπ.).

Με εκτίμηση,

Για το
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε.

Ι. ΧΩΜΑΤΑΣ
CHIEF OFFICER
ASSET DEVELOPMENT